

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/190/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

14/2019. (I. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. május 22-én előterjesztett **panaszát** a 2019. január 24-én – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg; a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. május 18-án történt rendőri intézkedés (előállítás és annak módja) miatt 2018. május 22-én, postai úton panaszt terjesztett elő, amelyet 2018. június 13-án előterjesztett beadványával kiegészített.

I.

1) A panaszos 2018. május 18-án előterjesztett panasza az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos munkahelyén a fenti napon megjelent 2 férfi és 1 nő egyenruhás rendőr. A panaszos sem nevüket, sem jelvényszámukat, sem rangjukat nem ismeri. A panaszos elmondása szerint a rendőrök nem közölték, hogy miért érkeztek, semmilyen papírt nem mutattak föl, csupán annyit közölték, hogy álljon föl, mert hozzá jöttek.

A rendőrök feltettek pár kérdést arra vonatkozóan, hogy a panaszos hol volt délelőtt, milyen táska van nála. A panaszos érdeklődött, hogy „mi közük van hozzá, mikor nem tudunk semmit”, „mire ez az

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

eljárás?”. A panaszos elmondása szerint kitalálta kolléganőjével, hogy a rendőrök valószínűleg egy pénztárcát keresnek, amelyet át is adtak. A rendőrök ennek ellenére előállították a panaszost.

Az előállítás során elkérték a panaszos értékeit, de azt senki nem kérdezte meg, hogy szed-e gyógyszert, vagy szeretne-e értesíteni valakit. (A panaszos beadványához mellékelte egy orvosi igazolást arról, hogy pontosan milyen gyógyszereket kell szednie). A panaszos elmondása szerint a panaszos főnökének az egyik intézkedő rendőr azt mondta, hogy ő nem alkalmazná a panaszost. A panaszos elmondása szerint megpróbálta elkérni a rendőrnő jelvéyszámát, de sem azt, sem pedig a nevét nem közölték vele.

A panaszos elmondása szerint „kamera nem volt bekapcsolva, de az óránkénti ellenőrzés sem volt megtartva”, „szellőzés nem volt megfelelő, ahogy a higiénia sem”. A panaszos úgy érezte, hogy gyilkosként bántak vele.

A panaszos a kihallgatásával kapcsolatban is panaszt fogalmazott meg: elmondása szerint a jegyzőkönyvre csak olyan információkat vezettek föl, amit ők jónak láttak.

A panaszos szerint pusztán azért került sor a vele szembeni intézkedésre, mivel a pénztárca tulajdonosának fia rendőr, valamint azért bántak vele rosszul, tartották őt bent este 18-19 óráig, mert a fia ügye miatt „betelefonáltak”. A panaszos elmondása szerint ő vissza akarta adni a pénztárcát.

A panaszos úgy érzi, hogy megilletné kártérítés.

2) A panaszos 2018. június 13-án előterjesztett kiegészítő beadványa az alábbiakat tartalmazza:

A panaszos ismét kiemelte, hogy az intézkedés során az intézkedő rendőrök nem érdeklődtek, hogy van-e egészségügyi panasza, nála pedig gyógyszer nem volt, így „bármilyen” baja lehetett volna.

A panaszos sérelmezi továbbá, hogy az ügyben kirendelt szakértő 50.000 forintos díját neki kell megfizetnie, miközben a pénztárca tulajdonosának semmilyen kára nem keletkezett, hiszen azt, valamint annak tartalmát hiánytalanul visszakapta. A panaszos elmondása szerint neki nem is volt szándéka lopni, de munkaideje alatt nem volt lehetősége a megtalált pénztárcát és tartalmát visszaszolgáltatni a tulajdonosának.

A panaszos mellékelte a D.-i Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) szakértő kirendeléséről szóló határozatát.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A Rendőrkapitányság rendőreinek jelentései az alábbi információkat tartalmazzák:

Az intézkedés alapja egy lopásról szóló bejelentés volt, amely szerint D. város egyik dohányboltjában eltűnt egy pénztárca. A biztonsági kamerák felvételei alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy azt két nő (a panaszos és kolléganője) tulajdonította el. A dohánybolt eladónője azonosította a felvételek alapján a panaszost, aki mindezek alapján bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható.

A fentieket követően a szolgálatirányító utasítására 2018. május 18-án D. város egyik szállójának portáján tartózkodó panaszost és kolléganőjét a rendőrök először igazoltatták, őket „elszámoltatták”, majd előállították a Rendőrkapitányságra.

Az intézkedő rendőrök a napszaknak megfelelő köszönéssel és bemutatkozással (amely során jelvény számaikat is közölték) kezdték meg az intézkedést, majd közölték az intézkedés tényét és célját. A rendőrök gyakorló ruházatban intézkedtek, amelyek el voltak látva himzett névkitűzőkkel, valamint sorszámmal ellátott (jól látható helyen elhelyezett) rendőrségi jelvényekkel. Az intézkedés végeztével a panasztételi jogairól is tájékoztatták a panaszost.

A panaszos az intézkedés során nem jelezte, hogy rosszul lenne, így valóban nem kérdezték meg tőle, hogy szed-e gyógyszert, mert ez az intézkedés céljához viszonyítva irreleváns volt.

A panaszossal előzetesen közölték, hogy előállító helyiségben fogják elhelyezni, ahol nyilatkozott is személyes körülményeiről, gyógyszer-igényeiről, esetleges sérüléséről. A panaszos a feltett kérdésekre nem közölt érdemleges információt ezek vonatkozásában.

A panaszostól kifejezetten kérdezték, hogy kíván-e értesíteni hozzátartozót, vagy más személyt, azonban e lehetőséggel ő nem kívánt élni, kifejezetten elutasító hangnemmel reagált.

Az intézkedő rendőrök a panaszos főnökét nem tájékoztatták az intézkedés okáról, továbbá egyik intézkedő rendőr sem mondott olyat, hogy ő nem alkalmazná a panaszost.

A panaszos előállítása 11 óra 30 perctől 16 óra 50 percig tartott (az egyik jelentésben 16 óra 40 perc szerepel), szabadon bocsátásáról a Bünyügyi Osztály gondoskodott. A panaszost 16 óra 53 perckor még meghallgatták, majd 18 órakor szabadon bocsátották.

A panaszossal szemben büntetőeljárás indult.

Az előállító helyiség takarításáról napi rendszerességgel külön takarító szolgálat gondoskodik, amelyről naplót is vezetnek. A panaszost a 4. előállító helyiségben helyezték el, amelynek állapotát az egyik intézkedő rendőr ellenőrizte, és higiénikusnak találta. A panaszos számára 5 óra elteltével élelmiszert biztosítottak, ám azt a panaszos – szintén elutasító hangnemmel – visszautasította.

2) A dohányboltban eltűnt pénztárca ügyében folytatott adatgyűjtésről szóló jelentés az alábbi információkat tartalmazza:

A helyszínen adatgyűjtő rendőr jelentette, hogy a pénztárcát eltulajdonító nő közül az egyik a panaszos. A panaszos személyes adatait az Robotzsaru rendszer segítségével lehívták. A jelentést tevő rendőr állampolgári kapcsolatai révén megtudta, hogy a panaszos a hotelben lakik és ott is dolgozik, mint takarító.

Az információk beszerzését követően rendőröket küldtek a hotelbe a lehetséges elkövetők igazoltatására, valamint előállítására. A hotelben megtalálták a kérdéses pénztárcát, az értékekkel és iratokkal együtt.

3) A dohányboltban adatgyűjtő rendőr jelentése az alábbi információkat tartalmazza. A rendőr a fenti napon nem tudta még lefoglalni a kérdéses felvételeket.

4) A dohányboltban készült felvételek kapcsán készült jelentés tanúsága szerint a felvételeket 2018. május 23-án csatolták az ügyirathoz.

5) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés az alábbi információkat tartalmazza:

A rendőrök 11 órakor utasításra jelentek meg a szállón (hotelben), mivel a panaszost bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt elő kellett állítani.

A panaszost 11 óra 35 perckor előállították a Rendőrkapitányságra, ahol 11 óra 40 perckor sérülés- és panaszmentesen elhelyezték az előállító helyiségben további intézkedések megtétele érdekében.

A panaszos számára a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-ának (4) bekezdése szerint az előállítás okáról szóló tájékoztatót, valamint az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták.

A panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazoltatták, a 31. §-ának (1) bekezdése szerint az ő ruházatát átvizsgálták, valamint a 33. §-ának (2) bekezdés b) pontjának megfelelően előállították.

6) Az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, ruházatának átvizsgálása, valamint előállítása jogszerű és szakszerű volt, valamint megfelelt az Rtv. 15. §-ának (1) és (2) bekezdésében meghatározott arányosság követelményének.

7) A személyi szabadságot korlátozó intézkedés időtartamáról szóló igazolás tanúsága szerint a panaszos személyi szabadságát 11 órától 17 óra 55 percgig korlátozták, amely során sérülése nem keletkezett, panasza azonban igen, mivel az „orvosi dolgokra senki nem kérdezett rá”. Az igazoláson szerepel az Alapvető Jogok Biztosa, valamint a Testület elérhetősége. Az igazolást a panaszos aláírta.

8) A panaszos kolléganőjével szemben lefolytatott lefoglalás – a jegyzőkönyv tanúsága szerint – 13 óra 28 perctől 13 óra 49 percgig tartott. A jegyzőkönyv tanúsága szerint az érintett pénztárca a lefoglaláskor a sértett személyi igazolványát, lakcímkártyáját, TAJ kártyáját is tartalmazta. A jegyzőkönyv tanúsága szerint e büntetőeljárási kényszerintézkedésre a panasszal érintett ügy idején hatályos büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 177. §-ának megfelelően halaszthatatlan nyomozási cselekményként került sor.

9) A panaszos kolléganőjének gyanúsítottként való kihallgatása – az arról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint – 16 óra 3 perctől 16 óra 37 percgig tartott.

10) A panaszos gyanúsítottként való kihallgatása 16 óra 53 perctől 17 óra 40 percgig tartott. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszost a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pont be) alpontja szerint minősülő lopás vétségének gyanúja miatt indult ügyben hallgatták ki.

11) A dohánybolt eladójának tanúkihallgatása 12 óra 20 perctől 12 óra 38 percgig tartott. A jegyzőkönyv tanúsága szerint az előadó azonosította a panaszost, mint az egyik személyt a két lehetséges elkövető közül.

12) A büntető feljelentés tanúsága szerint a bejelentő 9 óra 4 perckor tett feljelentést.

13) Az előállító helyiségben való elhelyezéssel kapcsolatos adatlap alapján a panaszos élelmezést nem kért, egészségügyi panasza nincs, orvosi ellátást nem igényel, gyógyszert szed, látható sérülése nincs, nem ittas, nem bódult, nem agresszív. A panaszos az előállító helyiséget 16 óra 40 perckor hagyta el.

14) A letéti tárgyakról szóló jegyzék alapján az előállító helyiségben való elhelyezéskor a panaszos személyes tárgyait letétbe helyezték. A panaszos a letéti jegyzéket aláírta.

15) A rendőrségi fogdák rendjéről szóló 56/2014. (XII. 05.) BM rendelet 14. §-ának (3) bekezdésében a meghatározott szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, ill. az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat tanúsága szerint a panaszost tájékoztatták a jogorvoslati és panasztételi lehetőségeiről, a védelemhez való jogáról, az iratbetekintési lehetőségeiről, a kapcsolattartás formáiról, a fogda szabályzatáról, a biztonsági intézkedések (különösen az elektronikus megfigyelési rendszer alkalmazásának) lehetőségéről, a kártérítési felelősség rendjéről, a fogva tartás kezdő és befejező időpontjáról, valamint az egészségügyi ellátáshoz való jogáról. A nyilatkozatot a panaszos aláírta.

16) A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott egyéb dokumentumok (a panaszos ügyében folytatott büntetőeljáráshoz kapcsolódó iratok) az ügy szempontjából további releváns információt nem tartalmaznak, így azok ismertetéséről a Testület eltekint.

III.

A Testület vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

1) A panaszos beadványában sérelmezte, hogy kihallgatása során nem megfelelően vették föl a jegyzőkönyvet.

A Be. 117. §-ának (1) bekezdése szerint a terhelt kihallgatása büntetőeljárás keretébe tartozó intézkedés. A Be. 43. §-a határozza meg a terhelt fogalmát, amely alapján terhelt az, akivel szemben büntetőeljárást folytatnak. A terhelt a nyomozás során gyanúsított, a bírósági eljárásban vádlott, a büntetés jogerős kiszabása, illetve a megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka végzésének előírása vagy javítóintézeti nevelés jogerős alkalmazása után elítélt.

A Be 28. §-ának (4) bekezdés c) pontja alapján, ha a nyomozó hatóság önállóan végez nyomozást vagy egyes nyomozási cselekményeket [35. § (2) bek.], az ügyész felügyel arra, hogy azt e törvény

rendelkezéseit megtartva végezzék (nyomozás feletti felügyelet), az eljárásban részt vevő személyek a jogukat érvényesíthessék, amelynek érdekében az ügyész a nyomozó hatóság határozatát megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti, a nyomozó hatóság határozata, intézkedése ellen, illetve intézkedésének elmulasztása miatt a hozzá megküldött panaszokat elbírálja. Ennek megfelelően a Be. 195. §-ának (1) bekezdése teszi lehetővé, hogy az, akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha a törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet, továbbá a Be. 196. §-ának (1) bekezdése alapján lehetőség van arra, hogy akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

Ennek megfelelően a Testület e panaszrész vonatkozásában hatáskörének hiányát állapítja meg.

2) A panaszos sérelmezte, hogy őt a szakértői díj megfizetésére kötelezték.

A panaszos, valamint a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésre bocsájtott szakértő kirendeléséről szóló határozat nem tartalmaz fizetési kötelezettséget a panaszos felé.

A Be. 99-100. §-ai alapján a szakértő kirendelése büntetőeljárási cselekmény. **E panaszrész tekintetében, hivatkozva az állásfoglalás III. rész 1) pontjában felhívott Be. 28. §-át, 35. §-át, 195. §-ának (1) bekezdését, a Testület hatáskörének hiányát állapítja.**

3) A panaszos beadványában kártérítési igényt fejezett ki.

A Rtv. hivatkozott 92. §-ában foglaltak alapján a Testületnek kártérítés kérdésében nincs lehetősége dönteni. A közhatalom gyakorlásával okozott kárért való felelősség kérdését a polgári jog rendezi (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:548. §-a). Ennek megfelelően a kártérítési igényt bírósági úton lehet érvényesíteni. Ehhez azonban szükséges, hogy a rendőri intézkedésekkel szembeni panasz eljárás – a Testület állásfoglalását követően – a rendőrség végleges döntéssel lezárja, majd azt bíróság közigazgatási perben jogerősen felülvizsgálja.

IV.

A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök nem azonosították magukat, nem közölték az intézkedés okát és célját, őt ok nélkül előállították, nem kérdezték, hogy gyógyszert szed-e, valamint kíván-e értesíteni hozzátartozót, vagy más személyt, sértő megjegyzéseket fogalmaztak meg vele szemben, továbbá az előállító helyiség higiéniai körülményei sem voltak megfelelőek.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való, IV. cikke szerint személyes szabadsághoz való, XX. cikke szerinti testi egészséghez fűződő, és XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület első körben a rendőrség intézkedés kötelezettségét vizsgálta:

Az Alaptörvény Az Állam fejezetének 46. cikke alapján a rendőrség alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés a panasszal érintett eset idején hatályos 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyron visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a továbbá úgy rendelkezik, hogy a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

A rendőrség intézkedési kötelezettségének tisztázása érdekében a Testület az alábbi jogszabályhelyek felhívását tartja szükségesnek:

A Btk. 370. §-ának (1) bekezdése alapján, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el. Ugyanezen § (2) bekezdés b) pont be) alpontjának megfelelően lopás vétségét követi el, aki a szabálysértési értékre elkövetett lopást egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételével követi el.

A Btk. 462. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha a lopást ötvenezer forintot meg nem haladó értékre követik el.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen az eltűnt pénztárca ügyében tett feljelentés alapján gyűjtött adatoknak megfelelően a rendőrség egyértelműen meg tudta állapítani az intézkedési kötelezettséget megalapozó jogellenes cselekmény (lopás vétsége) elkövetésének megfelelő mértékű gyanúját.

A fentieknek megfelelően a Testület megítélése szerint a rendőrségnek a közrend védelme érdekében intézkedési kötelezettsége keletkezett, így az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos azon állítását, hogy az intézkedő rendőrök nem azonosították magukat:

Az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése alapján a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A panaszos beadványa és a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok között ellentmondás van. A panaszos elmondása szerint az intézkedő rendőrök nem azonosították magukat, sőt, hiába kérte konkrétan az egyik rendőr jelvéyszámát, nevét, azt nem közölték számára. Ezzel szemben a Rendőrkapitányság álláspontja szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés megkezdésekor azonosították magukat, közölték a jelvéyszámukat, egyébként pedig a rendőrségi gyakorlóruhákön jól látható helyen szerepelt a nevük és jelvéyszámuk.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület a panaszosi és a rendőri álláspont közötti összeütközést nem tudja feloldani, így e tekintetben nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme.

3) A Testület vizsgálta a panaszos azon állítását, hogy őt nem tájékoztatták megfelelően a rendőri intézkedés okáról és céljáról.

A Testület e panaszrész vonatkozásában is felhívja az Rtv. már hivatkozott 20. §-ának (2) bekezdését.

A Testület álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkében deklarált tisztességes eljáráshoz való jog alapvető jogállami követelmény, amelynek megfelelően a jogok érvényesítése olyan eljárás keretében kell, hogy történjen, amely megfelelő biztosítékot jelent a törvényes és elfogulatlan állami döntésre. Természetes követelmény tehát a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése egy demokratikus jogállam esetében, hiszen az egyes emberekkel szemben az állam természetétől fakadóan mindig erőfölényes pozícióban van. Ennek megfelelően szükséges, hogy az államhatalom nevében eljáró személyek minden esetben teljes körű tájékoztatást adjanak az eljárás alá vont személyeknek jogaik, kötelezettségeik, valamint az eljárás körülményei tekintetében.

A panaszos beadványa és a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok között ellentmondás van. A panaszos elmondása szerint az intézkedő rendőrök nem közölték, hogy miért keresik őt, ezzel kapcsolatban megfelelő dokumentumot sem mutattak föl számára. Ezzel szemben a Rendőrkapitányság álláspontja szerint a panaszos részére az intézkedés megkezdésekor közölték az intézkedés tényét, célját és módját.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület a panaszosi és a rendőri álláspont közötti összeütközést nem tudja feloldani, így e tekintetben nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme.

4) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogalapját:

A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint az előállítás jogalapja az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja volt.

a) A Testület e tekintetben hivatkozik az állásfoglalás IV. rész 1) pontjában foglaltakra, amely szerint a Btk. 370. §-ának (1) bekezdése szerinti és a (2) bekezdés b) pont be) alpontja szerint minősülő lopás vétségének gyanúja alapján indult eljárásban a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően itt is utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja.

Minthogy az előállítás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít az intézkedő rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. 33. §-a szerinti szabadságelvönás feltételeiként a törvény megfogalmaz.

A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy az előállítást megelőzően a rendőrség adatgyűjtést folytatott, amelyek alapján alappal merült föl, hogy a panaszos lehetséges elkövetője lehet a hivatkozott Btk. 370. §-ának (1) és (2) bekezdés b) pont be) alpont szerinti bűncselekménynek.

A fentiekre tekintettel a Testület megítélése szerint a panaszos előállítására kellő jogalappal került sor.

b) Tekintettel arra, hogy az idézett Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Testület vizsgálta, hogy a jogalap birtokában foganatosított előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének, azaz, hogy volt-e lehetőségük az intézkedő rendőröknek arra, hogy enyhébb korlátozással járó intézkedést foganatosítsanak az intézkedés céljának elérése érdekében.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdése alapján a szükségesség és arányosság, valamint a célszerűség mércéjének figyelembe tartásával a rendőr szabad mérlegelésbe esik az előállítás foganatosítása. Fontos rögzíteni, utalással az Rtv. kommentárjában foglaltakra, hogy a szabad belátás alapján hozott döntés azonban nem lehet önkényes, az mindig a tények mérlegelésén alapulhat. A Testület több korábbi állásfoglalásában hangsúlyozott elv szerint, tekintettel az előállítás súlyosan alapjog korlátozó jellegére, ezen intézkedés alkalmazásakor, fenntartásakor, meghosszabbításakor a rendőrségnek különös körültekintéssel, a szükségesség és arányosság követelményeinek maximális figyelembe vételével kell eljárnia.

A Testület ezen a ponton hivatkozik az Rtv. 15. §-ában megfogalmazott azon általános arányossági követelményére, mely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással illetőleg sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület a fentieknek megfelelően értékelte az előállítás szükségességét és arányosságát. A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy szükségessé vált a panaszos előállítása további nyomozati cselekmények lefolytatása (így pl. a panaszos kolléganőjével szembeni lefoglalás, a panaszos és kolléganőjének gyanúsítottként való kihallgatása, tanú meghallgatása), valamint e nyomozati cselekmények eredményességének biztosítása érdekében. A Testület megítélése szerint az intézkedés célja érdekében szükséges volt tehát a panaszossal szemben további nyomozási cselekmények elvégzése, amelyek eredményességét más, enyhébb korlátozással járó intézkedéssel nem lehetett volna biztosítani.

A fentieknek megfelelően a Testület megítélése szerint a panaszos előállítására kellő jogalappal, az arányosság követelményének megfelelően került sor, így a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség.

5) A Testület vizsgálta az előállítás időtartamát:

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága alapján a panaszos előállítása 11 órától 17 óra 55 percig tartott, azaz az előállítás időtartama összesen 6 óra 55 perc volt.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) és (4) bekezdése rendelkezik az előállítás időtartamáról. Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. említett rendelkezése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás időtartamot, amit indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órával hosszabbítani lehet. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. fentebb már hivatkozott 15. §-ának (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelmény is (A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával).

A Rendőrkapitányság Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumaiból az alábbiak rekonstruálhatóak:

- a panaszos kolléganőjével szemben lefolytatott lefoglalás – a jegyzőkönyv tanúsága szerint – 13 óra 28 perctől 13 óra 49 percig tartott,
- a panaszost kolléganőjének gyanúsítottként való kihallgatása 16 óra 3 perctől 16 óra 37 percig tartott,
- a panaszos gyanúsítottként való kihallgatása 16 óra 53 perctől 17 óra 40 percig tartott,
- a dohánybolt eladójának tanúkihallgatása 12 óra 20 perctől 12 óra 38 percig tartott,
- a panaszos barátjának tanúkihallgatása 11 óra 45 perctől 12 óra 32 percig tartott,
- a panaszos előállítása 17 óra 55 perckor ért véget.

A Testület az ügy gondos mérlegelése után arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrök által elvégzendő nyomozati és adminisztratív cselekmények indokolták a panaszos előállításának időtartamát. A Testület rendelkezésére álló információk alapján a panaszos előállításának időtartama nem haladta meg a szükséges mennyiséget.

A Testület – a rendelkezésre álló információk alapján – a panaszos előállításának időtartamát szükségesnek és arányosnak értékelte, így e tekintetben úgy foglalt állást, hogy a panaszos személyi szabadságának korlátozása jogszerű volt.

6) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás időtartama alatt nem kérdezték meg tőle, hogy szed-e gyógyszert:

Az Rtv. 18. §-ának (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges

ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A Szolgálati Szabályzat 31. §-ának (7) bekezdése szerint elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni.

A Testület rendelkezésére álló információk alapján az intézkedő rendőrök az előállító helyiségben való elhelyezést megelőzően valóban nem kérdeztek rá arra, hogy a panaszos szed-e gyógyszert, ugyanakkor a Rendőrkapitányság álláspontja szerint e kérdést az előállító helyiségben való elhelyezéskor már feltették, továbbá a panaszos nem jelezte, hogy rosszul lenne, vagy az előállítás során szüksége lenne gyógyszerre. Maga a panaszos sem tesz említést arra vonatkozóan, hogy az intézkedés során szükséges gyógyszer hiánya miatt rosszul lett volna, vagy hogy jelezte volna annak esetleges veszélyét az intézkedő rendőrök felé.

A fentiekre tekintettel a Testület elfogadja a Rendőrkapitányság álláspontját, miszerint a panaszrész tekintetében megfelelően biztosították a panaszos egészségkárosodásának megelőzéshez szükséges körülményeket, így e tekintetben nem sérült a panaszos testi egészséghez való alapvető joga.

7) A panaszos sérelmezte, hogy számára nem biztosították a hozzátartozó vagy más személy értesítéséhez való jogot:

Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

Az Rtv. 18. §-ának (3) bekezdése alapján a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

A panaszos beadványa és a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok között ellentmondás van. A Rendőrkapitányság álláspontja szerint a panaszos részére kifejezetten közölték, hogy kérheti hozzátartozójának, vagy más személynek az értesítését, ám ennek lehetőségével a panaszos nem kívánt élni.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület a panaszosi és a rendőri álláspont közötti összeütközést nem tudja feloldani, így e tekintetben nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme.

8) A panaszos sérelmezte, hogy felé sértő megjegyzéseket fogalmaztak meg:

A panaszos beadványában kiemelte, hogy egy rendőr megjegyezte, hogy ő nem alkalmazná a panaszost.

A Testület a panasz e része kapcsán emlékeztet az Rtv. 2. §-ában foglaltakra. Szükségesnek tartja kiemelni továbbá a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, 2007. július 4-én Budapesten kelt közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a rendőrök által követendő magatartás tekintetében. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások

érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „[a] rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „[t]udatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [pl. 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg a tv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos beadványa és a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok között ellentmondás van. A Rendőrkapitányság álláspontja szerint egyik rendőr sem tett olyan megjegyzést, hogy ő nem alkalmazná a panaszost.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület a panaszosi és a rendőri álláspont közötti összeütközést nem tudja feloldani, így e tekintetben nem állapítható meg a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme.

9) A panaszos végül sérelmezte az előállító helyiség higiéniai körülményeit:

A Testület itt ismét felhívja az Rtv. már hivatkozott 18. §-ának (2) bekezdését (a fogvatartott egészségkárosodásának megelőzéséhez szükséges ellátás biztosítási kötelezettsége).

A panaszos beadványa és a Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok között ellentmondás van. A panaszos elmondása szerint a higiéniai körülmények nem voltak megfelelőek, ezzel szemben a Rendőrkapitányság álláspontja szerint a Rendőrkapitányság érintett előállító helyiségét napi rendszerességgel külön takarító szolgálat takarítja, továbbá azt az intézkedő rendőrök az elhelyezést megelőzően higiéniai szempontból is ellenőrizték, és megfelelőnek találták.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület a panaszosi és a rendőri álláspont közötti összeütközést nem tudja feloldani, így e tekintetben nem állapítható meg a panaszos testi egészségéhez való alapvető jogának sérelme.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrkapitányság rendőreinek a Btk. 370. §-ának (1) bekezdése és (2) bekezdés b) pont be) alpontja szerinti lopás vétségének gyanúja miatt intézkedési kötelezettsége keletkezett, amely alapján a panaszost jogszerűen előállították, amely alatt az ő gyógyszer-igényét az előírtak szerint figyelembe vették, személyi szabadságának korlátozása pedig nem haladta meg a szükséges időtartamot, így ezek tekintetében nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való, valamint testi épséghez fűződő alapvető joga, személyi szabadságának korlátozása pedig jogszerű volt. A Rendőrkapitányság rendőreinek azonosítási, felvilágosítási kötelezettsége, a panaszos hozzátartozó vagy más személy értesítéséhez való joga, az esetleges sértő megjegyzések, valamint az előállító helyiség higiéniai körülményeire vonatkozó panaszrészek tekintetében az álláspontok közötti feloldhatatlan

ellentmondás miatt nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való, testi egészséghez fűződő, valamint emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme.

A gyanúsítottkénti kihallgatásról készült jegyzőkönyv felvételének módjára vonatkozó, a szakértői díj megfizetésével kapcsolatos, valamint a kártérítési igényt megfogalmazó panaszrészek tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg a Testület.

A panaszos előzetes tiltakozására figyelemmel a Testület az Rtv. 93.§ (2) bekezdése alapján az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2019. január 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET